

a II-a Parte principală

Începutul lucrării lui Hristos Luca 3, 1 – 22

A. Ioan Botezătorul, precursorul lui Hristos

1. Introducerea istorică cap. 3, 1-2

Luca face în Evanghelia sa un început nou. Cele relatate în capitolul 1 și 2 s-a petrecut în liniște. Numai celor liniștiți din țară li s-au făcut cunoscut aceste evenimente.

A urmat un timp de tăcere. Fiul lui Dumnezeu a crescut, ducând o viață retrasă în mica cetate Nazaret.

Ceea ce istorisește evanghelistul Luca acum, începând cu capitolul 3 și până la sfârșitul Mântuitorului, a avut loc în public. Ioan și Isus au ieșit din viața retrasă.

Ca și în capitolul 1 și 2, Luca aduce în capitolul 3 pe Ioan Botezătorul în strânsă legătură cu Isus.

Relatarea lui Luca din capitolul 1 și 2 cu privire la băiatul Ioan și la băiatul Isus s-a încheiat în felul următor: unul în pustie, celălalt în Nazaret. Luca s-a despărțit de ambii, cu constatarea valabilă pentru amândoi: »creștea și se întărea« (Luca 1, 80; 2, 40; 2, 52).

După ce Ioan Botezătorul a trăit treizeci de ani în taină, a apărut în public. Scurt timp după aceea a apărut și Isus, așa cum a fost și la nașterea lor.

Ioan Botezătorul, precursorul lui Hristos

(al Unsului, al lui Mesia)

Luca 3, 1-20

1. Introducerea istorică cap. 3, 1-2

Acum se împlinesc cuvintele lui Zaharia. Evanghelistul Luca leagă această epocă importantă și deosebită a Împărăției lui Dumnezeu cu evenimentele mondiale și spirituale, nu numai pentru a fixa data evenimentului divin, ci prin această privire de ansamblu istorică să redea totodată necazurile și întunericul din timpul acela. Cuvintele apostolului Pavel din Epistola către Romani capitolul 5, »unde s-a înmulțit păcatul, acolo harul s-a înmulțit și mai mult«, le găsim și aici, așa cum le-am întâlnit și în capitolul 2. Luca scrie:

- 1. În anul al cincisprezecelea al domniei lui Tiberiu Cezar, - pe când Pilat din Pont era dregător în Iudea, Irod, cârmuitor (tetrah) al Galileii, Filip, fratele lui, cârmuitor (tetrah) al Ituriei și al Trahonitei, Lisania, cârmuitor (tetrah) al Abilenei,**
- 2. și în zilele marilor preoți Ana și Caiafa, - Cuvântul lui Dumnezeu a vorbit lui Ioan, fiul lui Zaharia, în pustie.**

Expresia Tiberiu Cezar de aici, în capitolul 3, și numele Cezarului August, din capitolul 2, amintesc faptul că Palestina în timpul acela nu era un stat liber, ci aparținea imperiului Roman. Forța de ocupație, care dispunea de poporul Israel, era puterea militară romană. Tot ce se relatează în Noul Testament are loc în timpul acestei puteri militare romane, în fruntea căreia se aflau Cezarii Romei. În Luca 2 a fost Cezarul August (anul 31 înainte de Hristos, până în anul 14 după Hristos). În Luca 3 este Cezarul Tiberiu (anul 14 d.H. și până în anul 37 d.H.). Cezarul Tiberiu este acela despre care Mântuitorul a spus: »Dați dar Cezarului ce este al Cezarului«. – Chipul lui I-a privit Isus pe moneda care I-a fost arătată (Luca 20, 24-25).

Noi suntem obișnuiți ca în lucrările noastre de istorie să găsim anii indicați exact. Toți acești ani se numără de la nașterea Mântuitorului nostru. Și socoteala este clară și precisă.

În antichitate nu se practica aceasta, și de aceea nu era simplu. Fiecare popor, chiar fiecare cetate, avea metode proprii. De aceea s-a renunțat la această cronologie a popoarelor antice, și este nevoie de efort mare pentru a corela corect evenimentele în timp.

Chiar și istoricii vechi s-au plâns de aceste greutateți și au căutat un punct de referință stabil, pe care l-au luat ca bază, ca să poată să dateze evenimentele.

Luca nu se referă nici la metoda de calcul a grecilor, și nici a romanilor, pentru a reda anii. El numește numai timpul de domnie al Cezarului. – Toți înțelegeau aceasta și în felul acesta știau când, adică în ce an Isus și Ioan Botezătorul au început activitatea lor publică de a învăța. Era anul al cincisprezecelea al domniei Cezarului Tiberiu.

Dacă avem de-a face cu greutatea socotirii timpului în felul cum se făcea în trecut, nu putem fi destul de mulțumitori pentru număratoarea actuală, după nașterea lui Hristos. O datorăm starețului Dionysius, care din modestie s-a numit singur Exiguus, adică, cel neînsemnat. Acest Dionysius, care a murit în anul 556 după Hristos, a primit comanda de la papa din timpul acela să calculeze data sărbătorilor de Paște pentru mai mulți ani. La îndeplinirea acestei comenzi a fost primul care a folosit număratoarea „de la întruparea Domnului”. Pe baza calculelor sale, Dionysius a crezut că Hristos s-a născut în anul 754 de la întemeierea Romei. El a început număratoarea anilor cu 1 Ianuarie al aceluși an.

S-a înșelat însă, căci el a așezat nașterea lui Hristos probabil cu șase ani prea târziu. S-a constatat istoric, că Irod a murit înaintea sărbătorii Paștelui din anul patru înainte de Hristos. A fost deci în anul în care îngerul Domnului s-a arătat lui Iosif în Egipt și i-a spus că au murit »cei ce căutau să ia viața Pruncului« (Matei 2, 19 și următoarele). Copilul putea avea atunci aproximativ doi ani (Matei 2, 16), și S-a născut probabil în anul pe care noi îl numim anul șase î.H. (înainte de Hristos). Sună ciudat, dar greșeala este la Dionysius. Pentru cronologie însă, această greșeală de calcul nu înseamnă mult. Important este că avem un punct fix.

În năzuința lui după exactitate (Luca 1, 3), Luca redă o determinare a timpului înșeptită pentru apariția publică a Botezătorului.

Luca numește șapte nume. Cinci nume reprezintă conducerea politică. Două nume reprezintă conducerea religioasă din Israel.

Prin această redare detaliată a numelor se exprimă importanța mare a momentului în care se deschide istoria mântuirii nou-testamentale. Prezentarea generală a numelor începe cu numirea Cezarului Tiberiu al imperiului Roman, care cuprindea cel mai mare teritoriu pe vremea aceea. Numirea a încă alte patru nume conduce în ținutul restrâns al Palestinei, care era împărțită în patru regiuni. Alături de Cezarul Tiberiu sunt numite numele celorlalți patru conducători politici: Pilat din Pont, Irod (Antipa), Filip, fratele lui, și Lisania. Irod Antipa purta titlul de tetrarh al Galileii. Fratele lui Irod Antipa, Irod Filip, este numit și el tetrarh, și anume al Ituriei și al ținutului Trahonitei. Lisania este tetrarh al Abilenei.

Primii doi conducători, Irod Antipa și Irod Filip, au fost fiii celui mai crud domnitor, Irod cel mare. Ororile care le-au văzut la tatăl lor, le aveau și ei, ca un blestem.

Aproape tot ce știm despre Irod cel mare (37 î.H. până în anul 4 d.H.) datorăm istoricului evreu Iosif Flavius, care la rândul lui a preluat din scrierile pierdute ale lui Nikolaus din Damasc, un funcționar al curții lui Irod.

Dintre toți fiii din cele zece căsnicii, pe care le-a avut Irod cel mare, Irod Antipa s-a asemănat cel mai mult cu tatăl său în ceea ce privește setea de putere, iubirea de lux și imoralitatea. (compară Luca 3, 19)

Această situație statală și politică catastrofală, în care poporul ales al lui Dumnezeu se afla sub stăpânirea plină de ură a irodianilor și erau sclavii stăpânirii romane, a dat naștere la o speranță politică după un Mesia, la un strigăt după eliberare și izbăvire din robia nelegiuită, cum niciodată nu a mai fost. Acest strigăt după eliberare a pătruns în tot felul de așa-numite cântări mesianice, care au fost puse în gura împăratului Solomon de odinioară și care se numesc Psalmii lui Solomon. Cea mai renumită cântare mesianică a acestei mari dorințe politice a fost Psalmul 17 al lui Solomon. Trebuie să citești măcar o dată acest psalm, ca să poți înțelege speranța și dorința mesianică aprinsă care stăpâna atunci în popor. Să luăm numai un verset din acest Psalm 17: „Doamne, privește și trezește

un împărat, pe fiul lui David – o, Dumnezeu, ca să domnească peste Israel. Încinge-l cu putere, ca să distrugă pe deținătorii nelegiuți ai puterii. Curăță pe Israel de câinii (națiuni) care îl pustiesc ... Mântuiește-ne de întinarea cu păcat de către dușmanii necurați! ...”

Pe lângă starea politică apăsătoare și amenințătoare, Luca prezintă relațiile religioase apăsătoare din Israel, prin prezentarea numelui lui Ana și Caiafa. Dacă evanghelistul numește doi mari preoți, prin aceasta se arată și dezorganizarea regimentului spiritual, căci potrivit Legii avea voie să fie numai un mare preot în funcție.

Deja în timpul domniei lui Irod cel mare și mult mai mult în timpul domniei romane a încetat succesiunea legitimă în slujba de mare preot. Înaintașul lui Pilat, Valerius Gratus, în anul 15 d.H. a dat afară din funcție pe marele preot **Ana** și pe parcursul a câtorva ani a ales mai mulți mari preoți unul după altul și apoi i-a alungat din funcție, până când în Caiafa (ginerile lui Ana) a găsit unealta serviabilă. Acesta a administrat funcția de mare preot în anii 18 – 36 d.H. Cu toate acestea **Ana** a rămas în ochii poporului și pe baza legii adevăratul mare preot. – Prezența a doi mari preoți a fost începutul anulării acestei funcții deosebit de importante și plină de însemnătate din Vechiul Testament. – Decăderea Israelului a pătruns pretutindeni, de la viața politică și până în inima poporului Israel ales.

În această noapte de idolatrie și decădere morală, în acest întuneric al lipsei de mângâiere și de speranță, atât în viața politică cât și în viața religioasă, a apărut Ioan Botezătorul.

Vestit în chip minunat în Templu preotului Zaharia și soției lui Elisabeta la o vârstă înaintată și dăruit ca o minune rară, când, vorbind omenește, nu mai era nimic de sperat și de așteptat, totodată un **rod senzațional** al rugăciunilor sincere, Ioan a crescut în cercul celor liniștiți din țară, cărora le aparținea Maria și Iosif, păstorii din Betleem, Simion și Ana.

Probabil curând, scurt timp după moartea părinților înaintați în vârstă, Ioan (numele lui înseamnă »Dumnezeu S-a îndurat«) s-a retras în singurătate și în pustie. Peșterile pustiei Iudeii erau în acea țară fierbinte locuri de refugiu răcoroase, ele au devenit „locuința” lui. Hrana lui consta din lăcuste și mierea albinelor sălbatice. Chiar și astăzi se mai mănâncă ocazional lăcuste. Se pun la uscat (probabil tot așa a făcut și Ioan) și apoi se macină, obținându-se astfel o pulbere. Deoarece această pulbere de lăcuste avea gustul amar, se mânca cu miere, și anume cu mierea roiurilor de albine sălbatice. Ca haină, cămașă și pat îi servea lui Ioan o manta din păr de cămilă.

Așa trăia el, în exterior sărac, dar bogat lăuntric – îmbogățit de făgăduințele lui Dumnezeu din Vechiul Testament – în simplitate, singurătate și în independență totală de oameni. Se asemena lui Ilie din Vechiul Testament, care a devenit un om al lui Dumnezeu deoarece nu putea să vadă sărăcia timpului său și trebuia cu orice preț să împlinească misiunea lui Dumnezeu pentru poporul Său, de care devenise conștient că îi revine. Ioan și Ilie au fost oameni care au crescut în mijlocul poporului lor, dar tocmai din pricina poporului s-au despărțit de el.

Astfel de oameni vii, activi, și mesageri ai lui Dumnezeu nu pot sta să privească, stând la o parte, resemnați, împăcându-se cu demonia decăderii și răzvrătirii, ci se simt lăuntric constrânși și mânați la luptă împotriva puterilor și stăpânirilor celui rău, ca să li se opună și să le biruiască. Pentru aceasta aveau nevoie (și aceasta știu acești mesageri ai lui Dumnezeu) de o chemare clară și precisă de sus, și de puterea nespus de mare a Duhului Sfânt. De aceea la Ioan și la Ilie este mereu accentuat Duhul. Ioan va merge înaintea Lui (Isus) în Duhul și puterea lui Ilie (Luca 1, 17).

2. Chemarea Botezătorului și activitatea lui

Luca 3, 3-18

2b Cuvântul lui Dumnezeu a vorbit lui Ioan, fiul lui Zaharia, în pustie.

Apariția lui Ioan este descrisă în versetul 2b cu cuvinte care poartă tonul Vechiului Testament. Prin aceasta Luca amintește conștient relatările despre chemarea prorocilor vechiului legământ (compară Ieremia 1, 2; Ezechiel 1, 3; Ioel 1,1).

În Vechiul Testament este numit și tatăl celui care era chemat, ca și aici la Ioan (compară Ieremia 1, 1; Ioel 1, 1; etc.). Nu se spune cum a venit »Cuvântul lui Dumnezeu« la Ioan. În orice caz a fost o descoperire a lui Dumnezeu reală, de care el a avut parte.

»**Cuvântul lui Dumnezeu**« a vorbit lui Ioan, așa citim în partea a doua a versetului 2. Un cuvânt minunat, trebuie să fi fost un cuvânt plin de autoritate. Nu un cuvânt rostit simplu, cu privire la ceea ce Ioan avea de comunicat, ci un cuvânt cu privire la ceea ce va avea loc, evenimentul care urma să aibă loc, care urma să se petreacă ca o faptă a lui Dumnezeu, ca o acțiune a lui Dumnezeu în istorie.

Tot așa cuvântul nostru, pe care vrem să-l vestim și totodată să-l oferim, în așa fel ca să fie auzit, trebuie să fie vizibil în toată ființa și existența noastră. Tot ce era în Ioan vorbea. Cuvântul și viața, duhul și mișcarea (gesturile), inima și mâna, vorbirea și ținuta, toate depuneau mărturie despre mărimea a ceea ce Dumnezeu voia să spună prin mesagerul Lui.

Cuvântul lui Dumnezeu a vorbit lui Ioan. Un Cuvânt care impune respect, un Cuvânt sfânt; căci includea judecata divină în toată seriozitatea ei, în toată asprimea și intransigența ei față de un popor pierdut. Un Cuvânt al lui Dumnezeu care descoperea fără nici-o cruțare și fără reticențe păcatul și rușinea oamenilor, răutatea, falșitatea și lucrurile ascunse ale oamenilor din toate straturile sociale și toate profesiile.

Cuvântul a vorbit lui Ioan. Un Cuvânt neobișnuit, un Cuvânt copleșitor; căci cuprindea Harul și iertarea în toată sfințenia și slava ei, în toată adâncimea și tot caracterul ei plăcut cu privire la un neam de oameni păcătos și pierdut. Un Cuvânt care conținea viața și fericirea, un Cuvânt al iertării. Cuvintele **iertarea păcatelor**, adică anularea păcatelor, conțin cea mai mare speranță a prorocilor vechiului legământ (Isaia 33, 24; Ieremia 50, 20; Isaia 55, 5; Ezechiel 18, 31; 36, 25 și 27; Zaharia 13, 1; Mica 7, 18).

În »Cuvântul lui Dumnezeu care a vorbit lui Ioan« sunt incluse ambele, judecata și Harul, zdrobirea și legarea rănilor, rănirea și vindecarea, doborârea și ridicarea, smerirea și înălțarea, și anume, ambele în tot adevărul lor și în toată realitatea lor. Vom vedea imedia aceasta!

Iertarea păcatelor! Cât de mult trebuie să se fi plecat Ioan în praf atunci când a primit această misiune impresionantă, această hotărâre neașteptată a lui Dumnezeu! Cu toate acestea Dumnezeu va avea victoria din aceasta! »Unde s-a înmulțit păcatul, acolo harul s-a înmulțit și mai mult« (Romani 5, 20). - »Întoarceți-vă la Mine, și veți fi mântuiți!« (Isaia 45, 22).

Acesta este Cuvântul lui Dumnezeu, care a vorbit lui Ioan.

a) Predica lui Ioan despre botezul pocăinței
Luca 3, 3 – 6

3. Și Ioan a venit prin tot ținutul din împrejurimile Iordanului, și propovăduia botezul pocăinței, pentru iertarea păcatelor,

4. după cum este scris în cartea cuvintelor prorocului Isaia: „Iată glasul celui ce strigă în pustie: Pregătiți calea Domnului, neteziți-I cărările.

5. Orice vale va fi astupată, orice munte și orice deal va fi prefăcut în loc neted; căile strâmbe vor fi îndreptate, și drumurile zgronțuroase vor fi netezite.

6. Și orice făptură va vedea mântuirea lui Dumnezeu.

După ce »Cuvântul Domnului« a vorbit lui Ioan, așa cum am expus mai înainte, el a venit prin tot ținutul Iordanului ca să predice un botez al pocăinței spre iertarea păcatelor. Botezul lui Ioan poartă o denumire dublă.

1. Este un botez al pocăinței

2. Este un botez spre iertarea păcatelor.

În Templu exista un serviciu divin foarte bine organizat pentru toate nevoile conștiinței. Acum însă se deschide în pustie, departe, mult în afară de Templul sfânt și de Cetatea sfântă, un loc unde în mod decisiv are loc o acțiune asupra conștiinței, nu ca să o sperie, ci ca în ea să ia naștere ceva nou. Și aceasta avea loc prin botezul scufundării, care, în felul în care îl cerea și îl practica Ioan, era ceva cu totul nou pentru Iudei și nu a fost niciunde prescris sau prezis, dar care a devenit singura

posibilitate spre iertarea păcatelor. În timp ce predica pocăinței a prorocilor Vechiului Testament (ebraică = șub = întoarcere, convertire) avea de cele mai multe ori în felul următor: întoarceți-vă, căci altfel Ierusalimul va fi nimicit; întoarceți-vă, căci altfel jertfele voastre nu vă vor folosi la nimic; întoarceți-vă, căci altfel Dumnezeu vostru vă va nimici; întoarcerea solicitată de Ioan este motivată de următoarele: »Împărăția lui Dumnezeu, domnia lui Dumnezeu, s-a apropiat, Mesia este gata să vină, a sosit Împăratul!«

Cuvântul »pustie« sau »stepă« (en te eraemo) are o importanță deosebită pentru Israel. Lui Israel i s-a adus mereu aminte de cei 40 de ani de umblare prin pustie, și anume sub dublu aspect.

1. Pustia (stepa) este caracterizată de neascultarea lui Israel (Habacuc cap. 3; Faptele Apostolilor 7, 41 și versetele următoarele)

2. Pustia este caracterizată de credincioșia și harul lui Dumnezeu, prin aceea că Dumnezeu a făcut semne și minuni deosebite pentru poporul Său (Faptele Apostolilor 7, 36; 13, 18) (mana și apa), și a vorbit în mod deosebit (Faptele Apostolilor 7, 38 și 44).

Această amintire a produs în iudaism tendința să descrie în mod deosebit pustia.

a) Pustia este locul de groază și de frică, al judecăților de pedeapsă a lui Dumnezeu, patria diavolului. Potrivit cu Leviticul 16, 7-10, în ziua ispășirii, un țap era alungat în pustie și era destinat pentru Azazel. Prin aceasta se arăta că păcatul era alungat în locul de groază și de judecată.

b) Pustia este însă și locul unde Dumnezeu a pregătit pe prorocii Lui, de exemplu Moise, Ilie, Ioan Botezătorul, Pavel, etc.

c) În timpul dinaintea venirii lui Hristos, șederea în pustie (sau pustia însăși) arăta spre timpul mesianic din urmă. S-a născut credința, că Mesia va apărea în pustie. Această credință s-a manifestat practic prin aceea, că mișcările mesianice pământești deseori s-au dus cu plăcere în pustie (Faptele Apostolilor 21, 38).

„Predicatori cu nuanță mesianică falsă au existat mulți înainte și după Ioan Botezătorul. Toți acești proroci mesianici falși au mers pe drumuri proprii. Ei au declarat pe toții fiii lui Avraam ca fiind primul popor de pe pământ. Și pentru a-i asigura atotputernicia politică, au pus mâna pe arme. Mulți dintre ei s-au dat drept împărați. Alții au afirmat că pot da naștere la minuni, sau ofereau perspectiva acestor minuni. Niciunul însă nu s-a gândit să ridice moralul adeptilor lor.” (Riciotti.)

Cu totul altfel a fost Ioan Botezătorul. Cât de aspru suna predica lui amenințătoare cu privire la pocăință și judecată, care se referea clar și precis la schimbarea felului de a gândi și al inimii, și la înnoirea vieții. Fii ai lui Avraam ar putea fi ciopliți cu dalta din piatră.

Facem un rezumat: Faptul că Ioan Botezătorul a adunat poporul în pustie în jurul lui are de a face cu părerea iudaică generală din timpul acela, dar faptul că el vestea cu putere și poruncitor poporului venirea lui Mesia, aceasta era ceva cu totul nou și deosebit de mare. Și pe lângă aceasta, el, care era fiul unui preot, nu s-a dus în Templul de la Ierusalim, și nici în sinagogile comunităților iudaice (așa cum a făcut Isus, și mai târziu Pavel), ci Ioan îi cheamă să iese din Templu și din Ierusalim, și să meargă în pustie. El îi cheamă la sine, deoarece ceva cu totul absolut nou trebuia să înceapă.

Dar nu numai locul unde vestea, pustia (în opoziție cu Templul și sinagoga), și nici acțiunea de vestire a lui Ioan Botezătorul (botezul prin cufundare în opoziție cu jertfele și serviciile divine la Templu), ci și forma în care făcea vestirea și cuvântul pe care-l vestea prezintă trăsături lipsite de solemnitatea preoțească a fiului unui preot.

Dar cu toată lipsa de „solemnitate preoțească” a lui Ioan Botezătorul, și cu toată asprimea și seriozitatea lucrării sale, care avea loc afară, în pustie, departe de Ierusalim (trebuia mers circa 40 km prin locuri stâncoase, căldură mare, praf, amenințat de tâlhari), din adâncimea pustiei și deșertului lumina însă slava mântuirii, iertarea, adică anularea păcatelor, vestea bună că toată firea va vedea mântuirea lui Dumnezeu, că »Dumnezeu S-a îndurat«, așa cum se poate tâlmăci numele lui Ioan.

Deoarece toate acestea aveau loc cu multă putere și energie, fiul preotului, Ioan Botezătorul, era mai mult decât un preot în Templu. Fiul preotului este »prorocul«! Noul Testament, noul legământ, nu începe cu Isus din Nazaret, ci cu mesajul prorocului Ioan. Această mărturie este unitară, oferită de toate cele patru Evanghelii, și de toate rezumatele mesajului despre mărturia lui Hristos, care ne

sunt prezentate în Faptele Apostolilor. Cuvântul Domnului Isus din Evanghelia după Matei 11, 9, unde se spune că el este mai mult decât un proroc, arată clar cât de mult mai presus de prorocii Vechiului Testament aşează şi onorează El pe Ioan. Da, Domnul Isus îl numeşte cel mai mare dintre prorocii care s-au născut.

În felul acesta a fost descoperită sfinţenia şi bunătatea lui Dumnezeu, judecata şi harul lui Dumnezeu, maestrea lui Dumnezeu şi bunăvoinţa Lui faţă de poporul păcătos, şi faţă de fiecare în parte. Dumnezeu nu dăruieşte nimic – totul trebuie să fie descoperit, să vină la lumină înaintea feţei Sale. Dumnezeu dăruieşte totul. Tot ce a fost recunoscut şi mărturisit, tot ce a fost adus la lumină, ce a fost dat afară, de toate acestea nu vrea să mai ştie nimic, El le-a aruncat înapoi. Sa, le-a scufundat în adâncul mării. - Ne oprim aici cu sinteza noastră.

Evangheliştii Matei, Marcu, Luca şi Ioan văd împlinirea cuvântului profetic din Isaia şi Maleahi, prin apariţia lui Ioan Botezătorul¹, care merge înaintea Domnului, ca să-I pregătească drumul.

Drumul Domnului a mers prin pustie, atunci când a eliberat pe poporul Său din robia egipteană.

Deoarece Domnul va veni şi acum prin pustie la poporul Său, trebuie avut grijă ca venirea rapidă a Celui ce va veni să nu fie împiedicată şi nimic să nu tulbure harul Împăratului.

b) Predica lui Ioan Botezătorul despre judecata care va veni
Luca 3, 7-9

7. Ioan zicea noroadelor, care veneau să fie botezate de el: „Pui de năpârci, cine va învăţat să fugiţi de mânia viitoare?”

8. Faceţi dar roduri vrednice de pocăinţa voastră, şi nu vă apucaţi să ziceţi în voi înşivă: Avem pe Avraam ca tată! Căci vă spun că Dumnezeu din pietrele acestea poate să ridice fii lui Avraam.

9. Securea a şi fost înfiptă la rădăcinile pomilor: deci, orice pom care nu face roadă bună, este tăiat şi aruncat în foc.”

Ce relatează Luca aici coincide aproape textual cu ceea ce spune evanghelistul Matei 3, 7-10. Altfel decât Matei, Luca nu relatează nimic despre marea mulţime, în mod deosebit dintre farisei şi saduchei, care veneau să fie botezaţi de Ioan. Luca nu spune nimic despre botezul însuşi, şi tot aşa despre hrana şi îmbrăcămintea lui Ioan Botezătorul (compară cu Marcu 1, 5,6; Matei 3, 7). Matei relatează şi el despre cuvintele de întoarcere adresate fariseilor şi saducheiilor. După relatarea lui Luca, aceste cuvinte sunt adresate poporului. Marcu se referă mai mult la cei care veniseră din Ierusalim. – Dacă la Luca păturile superioare, fariseii şi saduchei, nu sunt numite, totuşi spiritul vremii întregului popor este criticat aspru.

¹ Apariţia lui Ioan Botezătorul este justificată şi apreciată pe baza prorociei din Isaia 40, 3-5. Matei şi Marcu se referă în privinţa aceasta numai la Isaia 40, 3. La Marcu, acest cuvânt profetic prescurtat este legat cu Maleahi 3, 1 (Matei 3, 3; Marcu 1, 2-3). Luca citează cuvintele din Isaia 40, 3-5 aproape complet şi textual după Septuaginta. Prorocul Isaia sta pe timpul acela înaintea întrebării, ce mântuire să aştepte. În liniştea inimii lui, în care se îndrepta spre Dumnezeu, printr-o voce minunată a primit răspunsul la întrebarea sa cu privire la mântuire. A auzit strigarea care venea ca din sunetul permanent al trompetei unui crainic:
Isaia 40, 3. Un glas strigă: „Pregătiţi în pustie calea Domnului, neteziţi în locurile uscate un drum pentru Dumnezeul nostru.

4. Orice vale să fie înălţată, orice munte şi orice deal să fie plecate, coastele să se prefacă în câmpii, şi strămtorile în vâlcele!

5. **Atunci se va descoperi slava Domnului, şi în clipa aceea orice făptură o va vedea;** căci gura Domnului a vorbit. (traducerea în ebraică a textului original).

După Septuaginta (traducerea greacă din ebraică), pe care a folosit-o Luca, acest loc din Isaia spune:

3. Iată glasul celui ce strigă în pustie: Pregătiţi calea Domnului, neteziţi-I cărările.

4. Orice vale va fi astupată, orice munte şi orice deal va fi prefăcut în loc neted; căile strâmbe vor fi îndreptate, şi drumurile zgronţuroase vor fi netezite.

5. **Şi orice făptură va vedea mântuirea lui Dumnezeu.**

Dacă comparăm textul original ebraic cu traducerea Septuaginta, vom vedea cât de liber au tradus oamenii-Septuaginta, şi cum Luca nu s-a folosit de textul ebraic, ci de traducerea Septuaginta.

Câteva cuvinte cu privire la expresia **pui de năpârci**.

Este semnificativ și important, că în textul original pentru »șarpe« nu se folosește aici cuvântul grecesc obișnuit »ophis«, ci un alt cuvânt »echidna«. Aceasta înseamnă că prin cuvântul »echidna« se accentuează în mod deosebit otrava șarpelui. Față de un astfel de șarpe otrăvitor, care strică, se are repulsie, se luptă radical împotriva lui și îl omoară.

Dacă Ioan Botezătorul demască spiritul vremii întregului popor, inclusiv pe cel al fariseilor și saducheilor, și în mod deosebit caracterul distrugător prin expresia pui de năpârci, atunci aceasta a lovit cu toată puterea și asprimea în inima prefăcătoriei și ipocriziei fariseice.

Ioan Botezătorul i-a întreat, cine i-a învățat să fugă de mânia viitoare. Botezătorul amintește clar de prorocia lui Maleahi cu privire la ziua cea mare și înfricoșătoare a Domnului (Maleahi 4, 1-5). El este în privința aceasta una cu toți prorocii vechiului legământ, care au prorocit despre ziua Domnului (compară Isaia 2, 12; 13, 6,9,13; 34, 8-10; Ezechiel 7, 7-10; Ioel 1, 1, 15; 2, 1-3; 3, 19; Amos 5, 18; Țefania 1, 14-16,18; 2,2). Această zi de judecată anunțată de proroci este pe de o parte judecata viitoare, la sfârșitul zilelor, peste toți aceia care s-au purtat cu vrăjmășie față de Dumnezeu și față de poporul Său. Pe de altă parte este și o judecată făcută acum poporului Israel, prin apariția lui Mesia, când, fără să se țină seama de persoană, cei ce cred în Hristos se despart de cei ce nu cred în El. Contemporanii lui Ioan Botezătorul credeau în general, așa cum am spus la început, pe baza psalmilor lui Solomon, că Mesia va judeca numai pe neamuri și va face dreptate lui Israel.

Pentru a se proteja de mânia viitoare a lui Mesia, Ioan Botezătorul cere o pocăință adevărată și sinceră. Trebuie aduse **roade**, care să dovedească veridicitatea pocăinței. Roadele bune, sau demne, dovedesc că a avut loc o pocăință adevărată. Cu toate că fariseii și saducheii din poporul iudeu aveau păreri deosebite cu privire la lucrurile divine, la veșnicie și judecată, într-un punct erau de aceeași părere, și anume, erau mândri de descendența lor din patriarhul Avraam. Un gând foarte răspândit la acești conducători iudei a fost că neprihănirea și meritele strămoșilor, în mod deosebit ale lui Avraam, constituiau o comoară din care cei evlavioși din națiunea israeliană primeau completarea neprihănirii lor, probabil insuficiente, și iertarea păcatelor lor. Ioan Botezătorul nu a privit pe astfel de oameni ca fiind copii ai lui Avraam, ci ca pui de șerpi otrăvitori. Invocarea descendenței lor era o amăgire firească, nebună. Așa cum a spus Ioan Botezătorul, tot așa a spus și Isus iudeilor, care se refereau la descendența lor din Avraam, că nu Avraam, ci diavolul era tatăl lor (Ioan 8, 44). Și ceea ce Pavel scrie în capitolele 9 – 11 din Epistola către Romani este de asemenea o negare clară a afirmației: »Noi avem pe Avraam ca tată«.

Ioan Botezătorul se adresează fără cruțare »mulțimii poporului«. Ei își închipuiau că Dumnezeu are nevoie de ei, că Dumnezeu este într-o oarecare măsură dator față de ei, ca să-i mântuiască, căci El a făgăduit cu jurământ lui Avraam și urmașilor săi aceasta. Cu mâinile îndreptate spre pietrele care erau pe pământ, Ioan Botezătorul spune că Dumnezeu poate să trezească copii ai lui Avraam din aceste **pietre**. (Într-o cântare veche, în limba latină, a lui Ioan, scrisă de diaconul Pavel, se spune că inimile păgânilor sunt „pietre tari”. Cuvântul biblic despre pietrele pustiei ar însemna deci, că în locul fiilor mândri ai lui Avraam, care se consideră mult mai superiori decât păgânii, **Dumnezeu va face »fii ai lui Avraam« dintre păgâni.**) Pavel a dezvoltat acest cuvânt biblic despre pietre. În locul lui Israel după fire a fost așezat Israelul după Duh (Galateni 3, 15 și următoarele versete; Romani 2, 28; Filipeni 3, 3), căruia îi aparțin și păgânii, și anume, în număr mare.

Judecata, în care vor pierii copiii lui Avraam, care se bazează numai pe descendența lor exterioară din Avraam, este gata să vină. Securea, cu care va fi tăiat copacul, a și fost înfiptă la rădăcină.

Și în privința acestui tablou despre copac, Ioan Botezătorul nu este singurul care îl folosește, și Isus folosește acest tablou în Evanghelia după Matei 7, 16 și următoarele versete; 15, 13. Dacă pomul este bun, va aduce roade bune. O pocăință sinceră, sau o întoarcere reală la Dumnezeu, se va arăta prin **roadele** vieții noi.

Evanghelistul Matei (cap. 3, 8) vorbește, spre deosebire de Luca, despre **roadă**, prin aceasta accentuând unitatea compactă a vieții noi. Luca, dimpotrivă, vorbește despre **roadele** pocăinței, ca să exprime multiplicitatea de forme a vieții noi. Viața nouă trebuie să se arate și să se descopere în forme multiple.

Din comparația pe care am făcut-o, cu privire la cuvintele simbolice necruțătoare ale lui Ioan Botezătorul referitoare la pietre, pomi, secure, foc și judecată, cu cuvintele lui Isus și ale lui Pavel, vedem că Ioan Botezătorul nu este un om straniu, ci și Isus și apostolii au vorbit tot așa de serios despre judecata lui Dumnezeu.

c) Predica lui Ioan Botezătorul despre faptele de pocăință
Luca 3, 10-14

10. Noroadele îl întrebau, și ziceau: „Atunci ce trebuie să facem?”

11. Drept răspuns, el le zicea: „Cine are două haine, să împartă cu cine n-are nici una; și cine are de mâncare, să facă la fel.”

12. Au venit și niște vameși să fie botezați, și i-au zis: „Învățătorule, noi ce trebuie să facem?”

13. El le-a răspuns: „Să nu cereți nimic mai mult peste ce va fost poruncit să luați.”

14. Niște ostași îl întrebau: „Dar noi ce trebuie să facem?” El le-a răspuns: „Să nu stoarceți nimic de la nimeni prin amenințări, nici să nu învinuiți pe nimeni pe nedrept, ci să vă mulțumiți cu lefurile voastre.”

Relatările din versetele 10-14 constituie patrimoniul special al lui Luca, aceasta înseamnă că numai Luca relatează despre aceste lucruri. Evangheliștii Matei și Marcu nu au relatat despre ele. Versetele 10 până la 14 sunt numite predica de rang a lui Ioan Botezătorul.

Ioan Botezătorul a văzut efectele de moment ale predicii sale. Evanghelistul Matei remarcă, că mulțimea poporului, care venea la Ioan Botezătorul, își mărturisea păcatele lui Ioan, fiecare personal. I se adresau cu întrebări precise: »Ce trebuie să facem?«

Și ce a răspuns Ioan Botezătorul la întrebările de conștiință ale fiecăruia? Vedem foarte clar că Ioan Botezătorul nu spune să renunțe la profesia pământească. Nu cere nimănui să rămână la el în pustie, ci, după ce Ioan a remarcat semnele pocăinței launtrice, i-a îndrumat să se reîntoarcă la starea și profesia lor, a cerut însă ca în starea în care se află, și la locul lor de muncă, să aducă **roade** vrednice de pocăința lor.

În aceasta se arată mărimea prorocului, căci el nu face stilul lui de viață, care i-a fost dat pentru exercitarea misiunii lui speciale, prescripție pentru semenii lui. Solicitarea de a avea o dragoste adevărată, ca rod al pocăinței lor, este în concordanță deplină cu vechii profeți (compară cu Mica 6, 6-8), și în mod deosebit cu Isus și apostolii (compară Luca 10, 25-37; 1 Corinteni 13). Și în privința aceasta Ioan Botezătorul este în rândul prorocilor și mesagerilor lui Dumnezeu.

Funcționarii vamali erau așa de renumiți din cauza șantajelor și înșelăciunilor, că lor nu le era permis să depună jurământ înaintea autorităților iudaice.

Ioan Botezătorul, căruia vameșii i s-au adresat cu »învățătorule«, nu le-a zis să renunțe la profesia lor, ci pur și simplu, să nu ceară mai mult decât trebuia să ceară.

Ioan Botezătorul nu s-a temut să dea răspuns soldaților, pe care ni-i putem imagina că nu aparțineau poporului iudeu. Întrebarea acestor războinici dintre neamuri sună îngrijorător: »Dar noi ce trebuie să facem?« Ei întreabă, dacă și pentru ei există salvare de mânia lui Dumnezeu care va veni, căci profesia lor nu se împacă nicidecum cu evlavia iudaică.

Ioan Botezătorul nu-i sfătuiește să renunțe la profesia lor, așa cum a făcut și cu vameșii. El le cere să respecte poruncile superiorilor lor. Să nu abuzeze de autoritatea lor, adică să nu brutalizeze pe oameni, ca să ia bani de la ei, și să-i șicaneze, prin denunțări, ci să se mulțumească cu salariul lor.

Deci, vameșii și soldați să nu renunțe la starea lor, ci să renunțe la starea lor de păcat. Tocmai ca vameși și soldați, care s-au pocăit, să aducă roade vrednice de pocăință.

Sintetizăm cele spuse: Poporul nu este obligat să trăiască în sărăcie, ci să dăruiască, și nu afacerile cu bani fac pe vameși vinovați, și furatul banilor. Și aceora care stau în slujba armatei nu li se iau armele, ci li se interzice brutalitatea provocată de lăcomia de bani și faptele de violență. Pentru popor nu se caută condiții noi de viață, ca astfel Hristos să poată veni la el. El vine în lumea în care se fac afaceri, și în care se plătesc vămuri, și în care sunt soldați, ca să mențină pacea și să

exercite dragostea curată, adevărată. În mijlocul acestei lumi, nu alături de ea, își are Ioan Botezătorul locul.

Condițiile puse prin răspunsul dat la întrebare au ca urmare, că se vorbește exclusiv de ceea ce trebuie făcut acum. Aceasta dă poruncilor lui Ioan Botezătorul o valabilitate temporală. Ce vor avea de făcut vameșii și soldații, când va veni Hristos, nu se spune nimic în afirmațiile lui Ioan Botezătorul. Când Hristos va fi venit, voința lor se va arăta prin aceea, că ei vor veni la El. Aceasta rezultă clar din continuarea relatării. În ce constă pocăința păcătosului? În aceea, că el vine la Isus. Cum primește el iertarea? Prin aceea că Isus îi oferă părtășia cu El.

Ioan Botezătorul știe că spălarea vechilor necurății nu va ajuta mult timp, și darul iertării păcatelor se va desfășura și se va dovedi bun atunci când o putere nouă, venită de sus, va da naștere la viața nouă și o va face să crească. Deoarece așa este, auzim în continuare de această putere a Duhului Sfânt, despre Acela care este mai mare și mai puternic decât Ioan Botezătorul, și anume, despre Isus Hristos.

d) Predica lui Ioan Botezătorul despre venirea lui Hristos (Mesia)

Luca 3, 15-17

15. Fiindcă norodul era în așteptare, și toți se gândeau în inimile lor cu privire la Ioan, dacă nu cumva este el Hristosul,

16. Ioan, drept răspuns, a zis tuturor: „Cât despre mine, eu vă botez cu apă; dar vine Acela care este mai puternic decât mine, și căruia eu nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălțămintelor. El vă va boteza cu Duhul Sfânt și cu foc.

17. Acela are lopata în mână; Își va curăți aria cu desăvârșire, și Își va strânge grâul în grânar, iar pleava o va arde într-un foc care nu se stinge.”

Această secțiune este comună celor trei evangheliști. Așteptarea după „Hristos”, Mesia, era în timpul acela foarte vie pentru tot poporul. Stările din Ierusalim și din jurul lui pe timpul lui Irod cel mare și a urmașilor săi a trezit în israeliții evlavioși, așa cum am văzut la începutul capitolului 3, în continuarea făgăduințelor vechiului legământ (compară cu Isaia 4, 2-5, 7; 40, 1 și următoarele; 52, 9; Țefania 3, 14-20; Zaharia 9, 9 și următoarele; 12, 1 și următoarele), dorința după Hristos (Mesia), sau după mângâierea lui Israel. Speranța Ierusalimului cu privire la așteptarea lui Mesia se exprimă și în Cele optsprezece rugăciuni.

În ceea ce privește părerea poporului, că Ioan ar fi Hristosul, Ioan depune cu smerenie mărturie despre Hristos care va veni.

În continuare, Ioan consideră că el nu este demn să dezlege curelele încălțăminteii Aceluia care va veni după el, care va boteza cu Duhul Sfânt și cu foc, adică nu este vrednic să facă nici cea mai de jos slujbă a unui sclav pentru Hristos. În această atitudine Ioan Botezătorul dovedește smerenie adevărată.

Cu un cuvânt să poți câștiga mii de oameni și pe acești mii de oameni să-i îndrepti mereu spre un Altul, pe care ei nici măcar nu L-au văzut, și de îndată ce acesta vine, să te retragi cu modestie, da, să te bucuri chiar de această retragere, numai ca Acesta să crească – cine a văzut vreodată un caracter mai smerit și mai devotat și cine ar putea să-și explice o atitudine așa de „mare”, dacă cuvântul din Luca 1, 15 și 80 nu ar fi expresia adevărului cel mai curat?

Ioan Botezătorul vorbește despre faptul că Cel care va veni va boteza cu Duhul Sfânt. Prin aceasta Ioan face foarte clar aluzie la toate acțiunile pătrunzătoare ale Duhului. Aceasta devine mai clar, prin aceea că după botezul cu Duhul Sfânt el numește imediat și botezul cu foc. Apa atinge numai suprafața, focul însă pătrunde în interiorul lucrurilor.

Efectul **focului** din versetul 16 este văzut în primul rând pozitiv, fiind un tablou al sfințirii, foarte cunoscut de israelit, deoarece focul de pe altar strămută din viața pământească în viața de dincolo în prezența lui Dumnezeu.

Focul din versetul 16 arată acțiunea Duhului și sub aspectul negativ, mistuind tot ce stă în calea transformării omului nou, închinat lui Dumnezeu. În privința aceasta focul este un simbol al

judecății, dar al acelei judecăți pline de har, care curățește și purifică, asemenea focului giuvaergiului.

Focul din versetul 17, dimpotrivă, este un tablou al judecății din urmă, care va nimici pe aceia care nu au acceptat acțiunea focului curățitor aducător de sfințire. De aceea se deosebește de focul din versetul 16 prin cuvântul însoțitor »care nu se stinge«, adică este veșnic.

Prin tabloul separării grâului de pleavă se prezintă de asemenea judecata exercitată de Hristos. După prorocia din Maleahi 3 și 4, Ioan a văzut în duhul unite ziua primei și a celei de-a doua veniri a Domnului. Cele spuse în versetul 17 se referă la cea de-a doua venire a Domnului, și anume, la ziua ultimei judecăți. Cuvântul ultimului proroc din vechiul legământ: »Căci iată, vine ziua care va arde ca un cuptor! Toți cei trufași și toți cei răi, vor fi ca miriștea; ziua care vine îi va arde, zice Domnul oștirilor, și nu le va lăsa nici rădăcină nici ramură.« (Maleahi 4, 1) își are aici **prima** confirmare nou testamentală. Dacă Botezătorul spune că Hristos are lopata în mână, atunci aceasta înseamnă că separarea este aproape, adică diferența mare dintre grâu pentru hambarele cerești și pleava pentru focul veșnic, care nu se stinge, nu încetează, va deveni în curând vizibilă, și anume prin primirea sau respingerea lui Mesia.

Tabloul judecății, prezentat de Ioan Botezătorul poporului Israel în legătură cu venirea lui Hristos, a lui Mesia, și care în sensul profetic a fost văzut ca un tablou sinoptic a primei și a celei de-a doua veniri a Domnului, s-a împlinit, atunci când a venit Isus și Și-a început activitatea publică, într-un fel aparte, și totuși, pe de altă parte, este unul și același tablou. A se compara în privința aceasta cu ceea ce ne prezintă Evanghelia după Ioan, care prezintă în mod deosebit judecata, judecata aspră, a lui Israel, ca urmare a faptului că prin necredință a respins pe Mesia. A se compara și cu Evanghelia după Matei capitolul 13, Evanghelia după Marcu capitolul 4, și Epistola apostolului Pavel către Romani capitolele 9 – 11. Cu privire la acest tablou al lui Ioan Botezătorul și activitatea mesianică a lui Isus, care a adus mântuirea deplină și a exercitat judecata lui Dumnezeu, s-a ajuns la unele tensiuni neîndreptățite (vezi Luca 7, 18 și următoarele versete).

În orice vesteire corectă a lui Hristos se vor naște tensiuni justificate, care rezultă din faptul că ele prezintă judecata lui Dumnezeu și totodată și harul deplin. Apariția lui Isus nu aduce nici harul săracăcios, și nici judecata superficială.

e) Activitatea lui Ioan Botezătorul (prezentare sumară)
Luca 3, 18

18. Astfel propovăduia Ioan norodului Evanghelia, și-i dădea încă multe alte învățături.

Luca încheie relatarea despre activitatea de predicare a lui Ioan Botezătorul cu o formulă scurtă. Dacă evanghelistul scrie despre anunțarea judecății îngrozitoare, el relatează și despre faptul că Ioan vestea poporului mângâierea mare adusă prin Evanghelie. Prin aceasta se confirmă încă o dată ce am spus la început, că mesajul lui Ioan cuprinde anunțarea judecăților lui Dumnezeu și a Harului Său. Aceasta este prezentat prin expresia **Ioan dădea încă multe alte învățături poporului** (evangheliza). În această evanghelizare este un indiciu la ceea ce se spune în Evanghelia după Ioan 1, 29: »Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii.«²

² Deci, nu este adevărat că Ioan Botezătorul – în baza celor prezentate de sinopticii Matei, Marcu și Luca – numai a lovit și a mustrat, și că a știut să predice numai despre judecată și condamnare – spre deosebire de cele prezentate în Evanghelia după Ioan, potrivit căreia el a vestit „numai” Evanghelia (citește Ioan 1, 29-36). Nu! Și evangheliștii Matei, Marcu și Luca știu să relateze despre vestirea vestei bune aduse de Ioan Botezătorul. Să ne gândim numai la predica cu privire la botezul pocăinței și al iertării păcatelor. Să ne gândim la versetul 6, unde se spune că »orice făptură va vedea **mântuirea lui Dumnezeu**«. Să ne gândim la versetul 18, unde se spune că Ioan mângâia, îndemna (parakaléo) și **evangheliza** poporul, adică vestea Evanghelia, vestea bună despre mântuire. Să ne gândim la cuvântul profetic al tatălui său Zaharia: »Și tu, pruncule, vei fi chemat proroc al Celui Preaînalt. Căci vei merge înaintea Domnului, ca să pregătești căile Lui, și să dai poporului Său **cunoștința mântuirii**, care stă în **iertarea păcatelor** lui« (compară cu Ieremia 31, 34). Și aceasta datorită **marei îndurări** a Dumnezeului nostru, în urma căreia ne-a cercetat Soarele care răsare din înălțime (Isaia 60, 1-2; Maleahi 3, 20), ca să lumineze pe cei ce zac în întunericul și în umbra morții ... Numele Ioan înseamnă „**Dumnezeu S-a îndurat.**”

f) Întemnițarea lui Ioan
Luca 3, 19 – 20

- 19. Dar cârmuitorul Irod, care era muștrat de Ioan pentru Irodiada, nevasta fratelui său Filip, și pentru toate relele pe care le făcuse,**
20. a mai adăugat la toate celelalte rele și pe acela că a închis pe Ioan în temniță.

Marele predicator al pocăinței, care nu căuta să capete favoarea poporului și care, fără teamă, spunea adevărul celor ce ședea pe tron, asemenea lui Ilie, a muștrat pe împăratul Irod-Antipa. Acesta a momit pe Irodiada, soția fratelui său Irod Filip I, pe care l-a dezmoștenit, și s-a căsătorit cu ea în timp ce Filip trăia încă. Irod Antipa a fost muștrat de Ioan și pentru alte fapte rele. Din pricina aceasta Irod a închis pe Ioan în temniță. Această relatare a lui Luca este confirmată de istoricul iudeu Iosif Flavius (Jos. Altert. XVIII, 5, 1.2). Ioan a fost dus în fortăreața Machaerus.

Ceea ce evangheliștii Matei și Marcu relatează detaliat, este prezentat pe scurt de Luca (Matei, 14, 1-12); Marcu 6, 14-29). În mod evident el vrea să încheie istorisirea despre Ioan Botezătorul și să treacă la Isus.

B. Botezul lui Isus și consacrarea lui Hristos (Mesia)
Luca 3, 21,22

- 21. După ce a fost botezat tot norodul, a fost botezat și Isus; și pe când Se ruga, s-a deschis cerul,**
22. și Duhul Sfânt S-a pogorât peste El în chip trupesc, ca un porumbel. Și din cer s-a auzit un glas, care zicea: Tu ești Fiul Meu Preaiubit; în Tine Îmi găsesc toată plăcerea Mea!

Relația dintre Isus și Ioan Botezătorul este asemenea unor astre, care în anumite faze ale traseului lor urmează una după alta. Vestirea nașterii lor, nașterea însăși, începutul activității lor publice, moartea lor, urmează una după alta. Și cu toate acestea între acești doi oameni, a căror viață lăutrică era foarte strâns legată, a avut loc o singură întâlnire directă. În acest moment un astru intersectează rapid traseul celuiilalt astru. Apoi se despart, și fiecare urmează drumul prescris pentru el. Acest moment, unic în felul lui, al întâlnirii lor îl prezintă evanghelistul în istoria botezului lui Isus în râul Iordan.

Sunt multe râuri mari și importante. Dar între toate râurile pământului cel mai important este Iordanul. De ce?

Isus a fost botezat în el. Fiul lui Dumnezeu Și-a scufundat adânc trupul în Iordan și prin mâna lui Ioan Botezătorul S-a lăsat scufundat cu totul în apele Iordanului. Aici a început jertfa și moartea lui Hristos, Unsul. Dar tot aici a început și drumul nostru de acces spre un punct mai înalt, accesul la bucurie, la libertate, fericirea noastră temporală și veșnică.

Botezul lui Isus este relatat într-o singură propoziție. Dar ce bogăție cuprinde această propoziție scurtă! Luca relatează simplu: »Ioan a botezat tot poporul«, și »Isus a fost botezat«.

Prin botez, Domnul S-a unit cu poporul. Luca este singurul dintre cei trei evangheliști care la propoziția sa »a fost botezat și Isus« adaugă și cuvintele deosebit de importante **se ruga**. Această rugăciune a lui Isus la ieșirea Sa din apă este deosebit de importantă. Evanghelistul nostru își îndreaptă cu plăcere atenția supra unor astfel de ocazii importante, la care Isus S-a rugat (compară Luca 6, 12; 9, 16,29; 11, 1)

La botezul lui Isus a avut loc un lucru întreit:

1. Cerul s-a deschis;
2. Duhul Sfânt S-a pogorât;
3. Vocea divină a fost auzită.

Această realitate a fost percepută cu duhul și cu sufletul de Ioan și de Isus.

1. Cerul s-a deschis.³ Această deschidere a cerului se poate înțelege pur și simplu ca o acțiune reciprocă, căci Hristos, ca cel trimis din cer, ia pământul în cer.

2. Duhul Sfânt S-a pogorât peste El în chip trupesc, ca un porumbel. Luca spune concret »Duhul Sfânt« - Matei spune »Duhul lui Dumnezeu«, Marcu spune »Duhul«. – Chipul porumbelului este în sine ceva unitar, ceva împlinit. La sărbătoarea Rusalilor, Duhul Sfânt apare sub forma unor limbi ca de foc care **se împart** și se așează peste cei prezenți. Rusalile sunt simbolul darurilor diferite care au fost date ucenicilor. Aici la Domnul Isus, Duhul Sfânt I-a fost dat în totalitatea, în unitatea, în plinătatea Lui. Dumnezeu nu I-a dat Duhul cu măsură, așa cum Îl dădea prorocilor, ci este locuirea permanentă a Duhului, umplerea cu desăvârșire cu Duhul Sfânt, fără măsură (Ioan 3, 34). În opoziție cu umplerea cu Duhul Sfânt a prorocilor Vechiului Testament, trebuie amintit cuvântul lui Ioan Botezătorul din Evanghelia după Ioan 1, 32: »Duhul Sfânt **a rămas** peste El.« La oamenii din Vechiul Testament venea Duhul Sfânt numai pentru un timp, aici Duhul Sfânt »a rămas« permanent, și anume în plinătatea Sa, fără măsură!

3. A treia înștiințare, care a avut loc din cer, a fost vocea divină. După Marcu și Luca, mesajul ceresc divin a fost adresat lui Isus. »Tu ești Fiul Meu Preaiubit«. În Evanghelia după Matei aceste cuvinte sunt la persoana a treia: »Acesta este Fiul Meu Preaiubit!« Această diferență nu este o contradicție. Ioan Botezătorul a luat cunoștință de vocea lui Dumnezeu, care S-a adresat lui Isus.

Vocea cerească face cunoscut pe Domnul ca Fiu al lui Dumnezeu, de care Tatăl ceresc are plăcere. Denumirea »... Fiul Meu, Preaiubitul« corespunde cuvântului ebraic „jachia” = Singurul, singurul născut Fiu al lui Dumnezeu. Omului Isus I se dă o altă imagine decât aceea a băiatului de doisprezece ani. Nu numai că dorința Lui de aici înainte este ca persoana Lui să fie »în cele ale Tatălui« (compară cu cele spuse la Luca 2, 49), ci acum s-a maturizat conștiința că El este Mântuitorul, recunoaște că trebuie să fie în mijlocul poporului păcătos ca »în cele ale Tatălui«, și anume în lucrările Tatălui pentru mântuirea poporului. Această smerire de Sine este însoțită imediat de proslăvirea divină: »Tu ești Fiul Meu Preaiubit: în Tine Îmi găsesc toată plăcerea Mea!«

Cuvintele »Tu ești Fiul Meu ...« nu au importanță numai pentru Hristos (Unsul, Mesia), ci și pentru noi au o deosebită importanță, și anume au greutate soteriologică (n.b.: învățătura despre mântuirea omului prin Isus Hristos). Drumul spre Tatăl din cer este numai prin Fiul. De aceea numai Fiul poate fi Mijlocitorul nostru. Tatăl spune: »Acesta este Fiul Meu Preaiubit«. Din dragoste față de Fiul Său ne lasă Tatăl să venim înaintea Lui. Din dragoste pentru Fiul Său ne lasă Tatăl să vorbim cu El. – Fără Fiul este imposibil aceasta. În acest sens cuvântul Tatălui »Acesta este Fiul Meu Preaiubit« este valabil și pentru noi.

Încă un gând cu privire la valoarea cuvintelor »Tu ești Fiul Meu Preaiubit.« Dumnezeu a trimis pe mulți ca unelte ale Sale și i-a pregătit pentru lucrarea pe care urmau s-o facă. Toți au primit misiuni în legătură cu viața pe pământ. Dumnezeu, dimpotrivă, a trimis »pe Fiul« din viața suprapământescă în viața pământescă. Fiul exista la Dumnezeu în veșnicie înainte de a avea viața pământescă, era Dumnezeu la Dumnezeu, aceiași Ființă și una cu Tatăl (Ioan 1, 1).

Însemnătatea botezului nu este pe deplin cunoscută, dacă se vede în botez numai un factor al lucrării de mântuire a lui Isus și nu ca o fază în istoria Bisericii lui Isus. Deoarece Isus a intrat în acest botez al păcătosului și apoi prin crucea și învierea Sa a devenit conținutul acestuia, de acum înainte se spune »să fi botezat«: să mori cu Hristos, și să înviezi împreună cu El la o viață nouă (vezi Romani 6).

Istoria botezului lui Isus are permanent importanță deosebită și din punct de vedere cristologic.

El dă credinței noastre în Fiul lui Dumnezeu argumentul obiectiv al mărturiei divine, care nu poate fi nici negat, și nici anulat. El descopere o parte din plinătatea Ființei divine, așa cum Tatăl dă mărturie Fiului și lasă Duhul să coboare în chip trupesc.

³ Compară în privința aceasta textul din Evanghelia după Matei 3, 16: »Și în clipa aceea cerurile s-au deschis.« Manuscrisul Koine spune: »Cerurile I s-au deschis«. – Marcu 1, 10: »a văzut cerurile deschise (sau: desfăcute, despărțite)«.

Gândește-te: Efectul dublu al Duhului la Isus: nașterea (cap. 1, 35) și botezul (cap. 3, 22) și la ucenici (Ioan 20, 22 și Faptele Apostolilor 2, 38). Gândește-te: botezul lui Ioan – botezul lui Isus – botezul Duhului (Faptele Apostolilor 19, 1-7).

Nu botezul în apă, ci botezul Duhului este curățirea nașterii din nou (Romani 6, 3-5; Galateni 3, 27; Coloseni 2, 11,12; 1 Corinteni 12, 13; Efeseni 4, 5; 1 Petru 3, 21; Tit 3, 5; Ioan 3, 5).

C. Cartea neamului lui Isus Hristos (Unsul)

Luca 3, 23-38

Prin botez Dumnezeu a înlăturat taina, în care Isus a fost ascuns până atunci, și L-a scos din cercul persoanelor care Îl înconjurau și Îl ocroteau. Momentul acesta, în care El intră în ce este al Său și îndeplinește misiunea de Salvator, i se pare lui Luca cel mai potrivit pentru a prezenta genealogia lui Isus (Exodul 6, 4).

23. Isus avea aproape treizeci de ani, când a început să învețe pe norod; și era, cum se credea, Fiul lui Iosif, fiul lui Eli,

24. fiul lui Matat, fiul lui Levi, fiul lui Melhi, fiul lui Ianai, fiul lui Iosif,

25. fiul lui Matatia, fiul lui Amos, fiul lui Naum, fiul lui Esli, fiul lui Nagai,

26. fiul lui Maat, fiul lui Matatia, fiul lui Semei, fiul lui Ioseh, fiul lui Ioda,

27. fiul lui Ioanan, fiul lui Resa, fiul lui Zorobabel, fiul lui Salatiel, fiul lui Neri,

28. fiul lui Melhi, fiul lui Adi, fiul lui Cosam, fiul lui Elmadam, fiul lui Er,

29. fiul lui Isus, fiul lui Eliezer, fiul lui Iorim, fiul lui Matat, fiul lui Levi,

30. fiul lui Simeon, fiul lui Iuda, fiul lui Iosif, fiul lui Ionam, fiul lui Eliachim,

31. fiul lui Melea, fiul lui Mena, fiul lui Matata, fiul lui Natan, fiul lui David,

32. fiul lui Iese, fiul lui Iobed, fiul lui Booz, fiul lui Salmon, fiul lui Naason,

33. fiul lui Aminadab, fiul lui Admin, fiul lui Arni, fiul lui Esrom, fiul lui Fares, fiul lui Iuda,

34. fiul lui Iacov, fiul lui Isaac, fiul lui Avraam, fiul lui Tara, fiul lui Nahor,

35. fiul lui Seruh, fiul lui Ragau, fiul lui Falec, fiul lui Eber, fiul lui Sala,

36. fiul lui Cainam, fiul lui Arfaxad, fiul lui Sem, fiul lui Noe, fiul lui Lameh,

37. fiul lui Matusala, fiul lui Enoh, fiul lui Iared, fiul lui Maleleel, fiul lui Cainan,

37. fiul lui Enos, fiul lui Set, fiul lui Adam, fiul lui Dumnezeu.

Cu prilejul cărții neamului lui Isus facem o privire retrospectivă a capitolului 3 și constatăm că atunci când Isus a intrat în lucrarea Sa publică, El a fost întretit confirmat. Această confirmare întretită este prezentată succesiv în capitolul 3 în felul următor:

1. Ioan Botezătorul a fost destinat ca premergător, ca să introducă pe Domnul în istoria lumii. Aceasta a fost misiunea lui. Acestei misiuni îi corespundea atitudinea sa antifarisică, universală; ea s-a văzut în predicile sale și în cele din urmă a fost pecetluită cu suferințele sale (cap. 3, 2b-20).

2. Aici a fost dată Domnului, pe lângă confirmarea istorică dată de Ioan cu privire la viața, suferințele și moartea Sa, o a doua confirmare mult mai mare. A venit o voce din cer, care zicea: »Tu ești Fiul Meu Preaiubit; în Tine Îmi găsesc toată plăcerea Mea.« În felul acesta Isus a fost adevărat de Însuși Tatăl din cer, nu numai prin vocea din cer, ci și prin descoperirea Duhului Sfânt. Prin aceasta Isus a fost adevărat în natura Sa divină și prin aceasta ca fiind plăcut lui Dumnezeu.

3. Cu această a doua adevărire merge paralel o a treia, care constă în natura Sa umană și descendența Lui, în adevărata natură umană a lui Hristos, așa cum o dovedește această prezentare genealogică. Această a treia legitimare nu înlătură pe a doua, ci este paralelă cu ea. Era necesar ca Hristos să fie adevăratul Fiu al omului, așa cum era adevăratul Fiu al lui Dumnezeu, dacă era vorba să devină Mântuitorul omenirii. În El trebuia să apară întruchipată unitatea dumnezeirii și umanului. Așa cum El era Fiul Omului, în mod deosebit pe de o parte prin puterea ungerii cu Duhul

Sfânt, tot așa era pe de altă parte și Fiu al lui Dumnezeu, nu numai în sensul originii divine veșnice din Tatăl, deoarece a venit de acolo, ci și ca urmare a originii istorice din Adam, ca moștenitor al hotărârilor divine umane, exprimat prin propoziția din versetul 38, **Adam, fiul lui Dumnezeu.**

Probabil că este important în acest context să amintim că Isus este numit în Luca 1, 32 **Fiul Celui Preaînalt**, în timp ce Ioan Botezătorul este numit proroc al Celui Preaînalt (Luca 1, 76). Această taină veșnică, și anume umanitatea și divinitatea lui Isus, este atestată și adevărată dublu de Luca, și anume o dată la nașterea în Betleem (Luca 2), și a doua oară în cartea neamului (Luca 3).